

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา
ของศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า

ร้อยเอกพินิจ แสงแก้ว

ศูนย์วิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-009-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012583

工 102970bb

A FEASIBILITY STUDY IN ESTABLISHING EDUCATIONAL TECHNOLOGY
CENTER OF PRAMONGKUTKLAO MEDICAL CENTER

Captain Pinit Saengkaew

ศูนย์วิทยาการแพทย์
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-009-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา
ของศูนย์อ่าน่วยการแพทย์ประมงกุฎเกล้า

โดย

ร้อยเอกพินิจ แสงแก้ว

ภาควิชา

โสตทศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาภูมิภาคพิเศษ

.....
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ธรรม วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. ประศักดิ์ หอมสมนิห)

.....
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ์)

.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

.....
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา
ของศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า

ชื่อนิสิต

ร้อยเอกพินิจ แสงแก้ว

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุทธ์ ลีลาภรณ์

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการและความต้องการการใช้เทคโนโลยีการศึกษาของผู้เกี่ยวข้องในศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า
2. เพื่อศึกษานบุคลากร งบประมาณ และสถานที่ในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษาของศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า
3. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีการศึกษาในการเรียนการสอน และการให้บริการแก่วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า และวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
4. เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ของศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ สภาพ บัญชา และความคิดเห็นที่อาจเป็นไปได้ เพื่อนำมาจัดสร้างเป็นแบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ จากนั้นได้นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างประชากร ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ตามสัดส่วนของประชากรทั้งหมดที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้าแพทย์ และพยาบาลที่ปฏิบัติการสอนและวิชาชญาต เจ้าหน้าที่หรือพนักงานโสตทัศนศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 380 คน

ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.47 ต่อจากนั้นได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่รู้จักและเห็นความสำคัญในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน แต่ใช้น้อย เป็นบางครั้งบางคราวเท่านั้น เพราะไม่สะดวกในการจัดเตรียม ไม่มีผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญที่จะหารือผลิตสื่อการสอนที่ดี บางหน่วยงานไม่มีหน่วยงานโสตทัศนศึกษารับผิดชอบโดยตรง ไม่เคยได้รับการอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอนเลย เนื้อหาวิชาในบางบทเรียนไม่จำเป็นต้องใช้

2. สูญญ่องอำนวยการแพทย์ประมงกุฎเกล้า มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านโสตทัศนศึกษาเฉพาะกองหรือภาควิชา บางหน่วยนำบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอื่นมาปฏิบัติงาน ด้านโสตทัศนศึกษาไม่มีพื้น ความรู้ เรื่องการผลิตสื่อการสอนส่วนทางด้านงบประมาณ บางหน่วยงานได้รับงบประมาณพอดเพียงบางหน่วยได้งบประมาณน้อย ควรรวมหน่วยงานเข้าด้วยกัน จัดงบประมาณให้เป็นสัดส่วนสำหรับสถานที่และสังกัด ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่มีความคิดเห็นว่าสูญญ์เทคโนโลยีทางการศึกษาสูญญ่องอำนวยการแพทย์ควรมีฐานะ เป็นหน่วยงานเอกเทศขึ้นตรงต่อสูญญ่องอำนวยการแพทย์ ประมงกุฎเกล้า เพราะสะดวกในด้านการบังคับบัญชา บริหาร ประทัยดงบประมาณ เพื่อบริการกับหน่วยงานที่สังกัดอย่างเท่าเทียมกัน สถานที่ตั้ง ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความคิดว่าสูญญ์เทคโนโลยีการศึกษา ควรจะตั้งอยู่ที่โรงพยาบาลประมงกุฎเกล้า เพราะมีความพร้อมทางด้านโสตทัศนูปกรณ์มาก

3. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องการใช้สื่อการสอน และการใช้โสตทัศนูปกรณ์ ไม่สะดวกในการใช้บริการใช้สื่อการสอน บางหน่วยงานไม่มีสถานที่โสตทัศนูปกรณ์ที่ต้องการใช้ บางหน่วยงานมีจำนวนจำกัด

4. ผู้บริหาร แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า สูญญ่องอำนวยการแพทย์ประมงกุฎเกล้า มีความพร้อมในการจัดตั้งสูญญ์เทคโนโลยีการศึกษา ในด้านโสตทัศนูปกรณ์ และสถานที่

Thesis Title   A Feasibility Study in Establishing Educational
                                    Technology Center of Pramongkutklae Medical
                                    Center

Name   Captain Pinit Saengkaew

Thesis Advisor   Assistant Professor Viroon Leelaprute

Department   Audio-Visual Education

Academic Year   1986

ABSTRACT

Purposes :

The purposes of this study were :

1. To study the status and needs of the uses of the educational technology of those concerned with the Pramongkutklae Medical Center.
2. To study the availability of personnels, budgets and the location for establishing of an educational technology center in the Pramongkutklae Medical Center.
3. To study problems of the uses of educational technology in instructions and services of the Pramongkutklae Medical college and the Army Nurse College in the Pramongkutklae Hospital.
4. To study readiness in the establishment of the educational technology center in the Pramongkutklae Medical Center.

Procedures :

Data concerning with the status, the problems and possible opinions of the uses of educational techolongy were collected

in order to develop the questionnaires. Three hundred and eighty samples, consisted of the administrators, the teaching staffs and the AV officers proportionally and randomly simple selected from all the in-service populations in the Pramongkutklao Medical Center, were randomly selected. Three hundred and twenty one questionnairs, which was 84.47 percent, were collected.

The findings of the study were as the followings.

1. The administrators, doctors, nurses and most of the officers acknowledged the importance of the use of instructional audio-visual instruments. The utilization, however, was limited because of the lack of convenience in preparing, lack of production equipments, lack of production specialists to consult with, lack of directly responsible unit, lack of training courses.

2. Some units had AV staffs with suitable knowledge and competency while the others had not. Concerning with budgetting, it was sufficient in some units and deficient in the others. Moreover, the opinion favoured the educational technology center to be an independent center in the Pramongkutklao Medical Center so as to serve all the institutes in the Pramongkutklao Medical Center equally and safely. The location of the educational technology center should be at the Pramongkutklao Hospital.

3. Most of the administrators, doctors, nurses and officers stated that the Pramonkutklao Medical Center is the most proper place for establishing the educational technology center .

4. Most of the administrators, doctors, nurses and officers thought that the Pramongkutklaor Medical center was well-prepared to establish an educational technology center, considering AV equipments and location. For AV staffs, the opinion was that some more positions should be added.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาภฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้กำลังใจเป็นอย่างดียิ่งจน
เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้คำแนะนำ ปรับปรุงเพิ่มเติม ซึ่งแนะนำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจาก
อ.ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ กรรมการทั้ง 2
ท่าน เป็นอย่างดียิ่งตลอดการทำวิจัย

ท้ายสุดขอกราบขอบรำลึกถึงพระคุณของบิดา นารดา น้อง ๆ เพื่อน ๆ และผู้ที่อยู่
เบื้องหลังความสำเร็จทุกท่าน

พนิจ แสงแก้ว

ศูนย์วิทยบริการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	10
วิวัฒนาการของงานโสตทัศนศึกษา	10
งานวิจัยในต่างประเทศ	11
หน่วยงานโสตทัศนศึกษา	11
งานโสตทัศนศึกษาในประเทศไทย	12
หน้าที่โดยทั่วไปของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
ประชากร	18
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	20
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	45
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	45
	วิธีดำเนินการวิจัย	45
	สรุปผลการวิจัย	46
	อภิปรายผล	52
	ข้อเสนอแนะ	53
6	การนำเสนอรูปแบบของการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา ของศูนย์อำนวยการแพทย์ประมงกุฎ เกล้า	54
	ผู้รับผิดชอบรูปแบบ	54
	หลักการและเหตุผล	54
	แนวคิดในการเสนอรูปแบบความเป็นไปได้	55
	วัตถุประสงค์	57
	เป้าหมายของรูปแบบการศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้ง ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา	57
	แผนการดำเนินงาน	57
	ที่ตั้งและพื้นที่ของศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา	59
	อัตราบุคลากร	65
	งบประมาณ	67
	บรรณาธิการ	74
	ภาคผนวก	77
	ประวัติผู้วิจัย	92

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานที่ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	22
2	แสดงจำนวนร้อยละของอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	23
3	แสดงจำนวนและร้อยละของวุฒิสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
4	แสดงอายุรับราการของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
5	แสดงของหน่วยงานที่เข้าตรงกับศูนย์อำนวยการแพทย์พระมงกุฎเกล้า	26
6	แสดงประสมการณ์ทางด้านโสดทัศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา ...	29
7	แสดงส่วนรายการโสดทัศนบูรณะหรือสื่อการศึกษาและนวกรรมทางการศึกษา ศึกษาลุ่มตัวอย่าง รู้จักและเลิงเห็นว่ามีความจำเป็นต่อวิการการรักษา ⁴ และวิชาที่สอนสำหรับแพทย์ พยาบาล	30
8	แสดงส่วนรายการโสดทัศนบูรณะหรือสื่อการศึกษาและนวกรรมทางการศึกษา ที่ก่อให้ลุ่มตัวอย่างรู้จัก และเลิงเห็นว่ามีความจำเป็นต่อวิการการรักษาและ วิชาที่สอนสำหรับแพทย์ พยาบาล	32
9	แสดงรายการโสดทัศนบูรณะหรือสื่อการศึกษาและนวกรรมทางการศึกษา ที่ก่อให้ลุ่มตัวอย่างรู้จักและเลิงเห็นว่ามีความจำเป็นต่อวิการการรักษา และ วิชาที่สอนนั้นสำหรับเจ้าหน้าที่โสดทัศนศึกษา	34
10	แสดงความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของโสดทัศนบูรณะ ของศูนย์อำนวยการแพทย์ฯ มีบริการด้านต่าง ๆ สำหรับผู้บริหาร	36
11	แสดงความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของโสดทัศนบูรณะ ของศูนย์อำนวยการแพทย์ฯ มีบริการด้านต่าง ๆ สำหรับแพทย์ พยาบาล ..	37
12	แสดงความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของโสดทัศนบูรณะ ของศูนย์อำนวยการแพทย์ฯ มีบริการด้านต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่ โสดทัศนศึกษา	38

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

13	แสดงจำนวนโสตทศัญปกรณ์ จำแนกตามประเภทและสภาพในหน่วยงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน	39
16	ตารางแสดงบัญหาที่ท่านพบในการบริการและการผลิตสื่อการสอน.....	41

คุณย์วิทยบรพยากร
茱婆桑加拉莫มหาวิทยาลัย